

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

О.М. Віноградська

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ”**

(для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму
0502 «Менеджмент» спеціальності 6.050200 «Менеджмент організацій»)

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту» для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму 0502 „Менеджмент” спеціальності 6.050200 «Менеджмент організацій» / Укл.: О.М Віноградська – Харків: ХНАМГ, 2009. – 24 с.

Укладач: доц. кафедри управління проектами у міському господарстві та будівництві
О.М. Віноградська

Затверджено на засіданні кафедри управління проектами у міському господарстві та будівництві, протокол №1 від 30.08.2008 р.

Подано програма і робоча програма навчальної дисципліни, їх зміст за змістовними модулями й темами, вміщено плани лекцій і практичних (семінарських) занять, матеріал щодо закріплення знань (контрольна робота, самостійна робота, контрольні запитання), методичні рекомендації щодо оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціальності «Менеджмент організації» денної та заочної форми навчання.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	10
2.2. Зміст дисципліни	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	11
2.4. Лекційний курс (денне та заочне навчання)	12
2.5. Практичні заняття (денне навчання)	15
2.6. Індивідуальні завдання: контрольна робота	17
2.7. Самостійна навчальна робота студента	17
3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	18
3.1. Методи та критерії оцінювання знань	19
4. Інформаційно-методичне забезпечення	22

ВСТУП

Традиційна економічна теорія передбачає, що в організації роботи будь-якого підприємства доводиться зіставляти витрати і результати роботи, застосовувати ті або інші показники. При цьому критерієм ефективності менеджменту в цілому є максимізація продуктивності і мінімізація витрат. Тим більше цьому потрібно приділяти найпильнішу увагу, коли мова заходить про успішну господарську діяльність, про просування на ринку, про досягнення переваги над своїми конкурентами.

Проте будь-яка людина, хоч трохи ознайомившись з ринковою економікою, буде просто збентежена тією великою кількістю показників (так само як і методів їх виміру), які застосовуються тут як для оцінки результатів господарської діяльності організацій, так і для визначення тих витрат (власних, суспільних, економічних, соціальних і т. д.), котрими ці результати були досягнуті. У міру ускладнення господарського механізму ринку (галузевого, регіонального, національного, світового) система показників і критеріїв ефективності менеджменту організації також стає усе більш складною. І навряд чи кому-небудь вдається сьогодні назвати якийсь самий кращий показник або критерій навіть в оцінці результатів діяльності підприємства або компанії, однаково відповідний для всіх галузей економіки і видів комерційної діяльності, якийсь універсальний критерій по якому можна було б однозначно судити про успіх або невдачу в бізнесі.

Взагалі взнати, чи ефективна фірма, на перший погляд — проста справа. Але це зовсім не так. Традиційна теорія зробила велику помилку, вважаючи, що в рамках ринкової економіки банкрутство є наслідком провалу. Чи треба звідси укладати, що збанкрутілий не був ефективний.

Зовсім не обов'язково. Банкрутство може бути, наприклад, наслідком раптових змін зовнішньої середовища або інституціональних правив.

Таким чином, яка ефективність менеджменту організацій? В цього питання є безліч аспектів. Перед усім, він стосується таких внутрішніх характеристик організації, як координація діяльності, системи і механізми розробки, реалізації і контролю управлінських рішень і, відповідно, їх взаємовідношення з ринком і

інституціональними витратами. Проте унаслідок подвійності самого поняття ефективності менеджменту проблема ще складніша, ніж це видавалося раніш. Вона вимагає відповіді на низку запитань, серед них:

- які критерії ефективності які обумовлюють і упорядковують переваги, виявлені внутрішнім аналізом організацій, і які служать порівнянню останніх?
- до якого моменту ці критерії дозволяють протиставляти результати діяльності організації ефективності, досягнутої завдяки ринку?

Неможливо досліджувати ці критерії без врахування способу, за допомогою котрого організація формується і змінюється в рамках зовнішньої середи, а також способу, за допомогою котрого вона змінює цю середу. Чинники змін формуються не лише в організації, але і поза нею: у відносинах між організаціями у змінах процедур міжорганізаційних узгоджень, а також в державі — координаційною інстанції господарської діяльності.

У навчальній дисципліні розкривається суть проблеми ефективності менеджменту організації. Необхідність вивчення проблеми ефективності менеджменту очевидна: вона органічно пов'язана з вивченням таких дисциплінами, як: «Стратегічний менеджмент» «Розробка управлінського рішення» «Теорія організацій» і ін.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВОУ ОКХ бакалавра спеціальності 6.050200 “Менеджмент” напрямом підготовки 0502 – “Менеджмент”, 2001р

- ГСВОУ ОПП підготовки бакалавра за спеціальністю напрямом 0502 “Менеджмент”, 2001р

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.050200 – “Менеджмент організації”, 2007р

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Мета вивчення: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання: вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні

Предметом вивчення в дисципліні є загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; управлінські відносини.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Основи економічної теорії	Маркетинг
Основи психології та педагогіки	Менеджмент організацій
Соціологія	Управління персоналом
Макроекономіка Мікроекономіка	Конфліктологія Психологія управління

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Основи менеджменту (3,5/ 126)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту.

1. Поняття та сутність менеджменту
2. Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми.
3. Організація як об'єкт управління

ЗМ 2. Функції та технологія менеджменту

1. Принципи та функції менеджменту
2. Організування як функція управління
3. Технологія і методи менеджменту
4. Сутність і складові процесу управління.
5. Керівництво, влада, лідерство
6. Модель сучасного менеджера
7. Організаційна культура.
8. Ефективність управління.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень Ураховувати основні принципи менеджменту в процесі професійної праці	Виробнича	<i>Аналітична</i>
Алгоритмічний рівень За результатами аналізу внутрішньої і зовнішньої середовища організації забезпечувати менеджера інформацією при прийнятті управлінських рішень	Виробнича	<i>Аналітична</i>
Евристичний рівень На основі аналізу господарських проблем приймати стратегічно точні управлінські рішення у важкій ситуації	Виробнича	<i>Аналітична</i>

1. 4. Рекомендована основна навчальна література

1. Баєва О.В., Ковальська Н.І. Основи менеджменту: практикум.-Навч. посібник-К.: Центр учбової літератури, 2007 – 524с
2. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту. Підручник.-К.: Академвидав, 2003-416с
3. Пушкар Р.М., Тарнавська Н.П. Менеджмент: теорія і практика. Підручник – 3-е вид.- Тернопіль: Карт-бланш, 2005-486с
4. Сердюк О.Д. Теорія і практика менеджменту. Навч. Посібник.-К.: Професіонал, 2004-432с
5. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник.-К.: Академвидав, 2003-608с

1.5 Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

Основи менеджменту

Мета: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Предмет : загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; управлінські відносини.

Модуль 1. Основи менеджменту. Теоретичні основи менеджменту. Поняття та сутність менеджменту. Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми. Організація як об'єкт управління. Функції та технологія менеджменту. Принципи та функції менеджменту. Організування як функція управління. Технологія і методи менеджменту. Сутність і складові процесу управління. Керівництво, влада, лідерство. Модель сучасного менеджера. Організаційна культура. Ефективність управління.

Аннотация программы учебной дисциплины

Основы менеджмента

Цель: формирование современного управленческого мышления и системы специальных знаний в отрасли менеджмента, формирование понимания концептуальных основ системного управления организациями; приобретение умений анализа внутренней и внешней среды принятие адекватных управленческих решений.

Предмет: общие закономерности, принципы формирования, функционирования и развития системы управления организацией; управленческие отношения.

Модуль 1. Основы менеджмента. Теоретические основы менеджмента. Понятие и сущность менеджмента. Развитие теории и практики менеджмента, современные парадигмы. Организация как объект управления. Функции и технология менеджмента. Принципы и функции менеджмента. Организация как функция управления. Технология и методы менеджмента. Сущность и составляющие процесса управления. Руководство, власть, лидерство. Модель современного менеджера. Организационная культура. Эффективность управления.

An annotation of the program of educational discipline of management

Basis is Purpose: forming of modern administrative thought and system of special'nykh knowledges in industries of management, forming of understanding of conceptual system government organizations bases; acquisition of abilities of analysis of internal and external environment is acceptance of adequate administrative decisions.

Object: general conformities to law, principles of forming, functioning and development of control system by organization; administrative relations.

Module 1. Management bases. Theoretical bases of management. Concept and management essence. Development of theory and practice of management, modern paradigms. Organization as management object. Functions and technology management. Principles and management functions. Organization as management function. Technology and management methods. Essence and constituents of process management. Guidance, power, leadership. Model of modern menedger. Organizational culture. Management efficiency.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Денна форма навчання	Кредит	Всього	ЛК	ПЗ	Самостійна робота
МОМС	3,5/126	54	18	36	72
МГКТС	3,5/126	54	18	36	72
МБО	3,5/126	54	18	36	72
МОМГ	3,5/126	54	18	36	72
Логістика	3,5/126	54	18	36	72

(за робочими навчальними планами заочної форми навчання)

	Кредит	Всього	ЛК	ПЗ	Самостійна робота	КР
МОМГ	3,5/126	12	8	4	114	15
МГКТС	3,5/126	12	8	4	114	15

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Основи менеджменту (3,5 /126)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту.

1. Поняття та сутність менеджменту
2. Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми.
3. Організація як об'єкт управління

ЗМ 2. Функції та технологія у менеджменті

1. Принципи та функції менеджменту
2. Організування як функція управління
3. Технологія і методи менеджменту
4. Сутність і складові процесу управління.
5. Керівництво, влада, лідерство
6. Модель сучасного менеджера
7. Організаційна культура.
8. Ефективність управління.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1 Основи менеджменту	3,5/126	18	36		72
ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту.	45	7	16		24
ЗМ 2. Функції та технологія у менеджменті	81	11	20		48

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1 Основи менеджменту	3,5/126	8	4		114
ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту	50	4	2		44
ЗМ 2. Функції та технологія у менеджменті	76	4	2		70

2.4. Лекційний курс (денне та заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)				
	Денна форма навчання			Заочна форма	
	6.050200 МОМГ; МОМС	6.050200 МБО МГКТС	6.050200 Логістика	6.050200 МОМГ; МОМС	6.050200 МГКТС
Модуль 1 Основи менеджменту	18	18	18	8	8
ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту	6	6	6	4	4
1. Поняття та сутність менеджменту Сутність категорій “менеджмент”, “управління”, “менеджер”, “бізнес- мен”, “підприємець”. Менеджмент як наука і мистецтво управління. Цілі спі- льної діяльності, суб’єкт та об’єкт управління, управлінські відносини. Рівні та сфери менеджменту. Процес ний, системний, ситуаційний підходи	2	2	2	1	1
2 Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми Еволюція розвитку менеджменту. Пе- редумови виникнення науки управління. Школи менеджменту. Особливості менеджменту в економічно розвинутих країнах. Сучасні концепції і підходи в науці менеджменту в Україні. Внесок у роз- виток світової науки менеджменту	2	2	2	2	2

3. Організація як об'єкт управління Поняття організацій, основні ознаки. Організація як відкрита мобільна система. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Етапи життєвого циклу. Типи організації в Україні.	2	2	2	1	1
ЗМ 2 Функції та технології менеджменту.	10	10	10	4	4
1. Принципи та функції менеджменту Закони, закономірності менеджменту. Принципи як поняття. Принципи цілеспрямованості, ієрархічності, динамічної рівноваги, економічності управління, урахування. Взаємозв'язок між принципами менеджменту. Поняття функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту.	2	2	2	1	1
2. Організування як загальна функція менеджменту. Сутність організаційної діяльності та її місце в менеджменті. Поняття та складові організаційної діяльності. Елементи організації: обов'язки, повноваження, відповідальність. Аспекти організаційного процесу. Процес делегування повноважень. Характеристика організаційних структур управління. Організаційне проектування. Принципи та процес побудови структур управління.	2	2	2	1	1

<p>3. Технологія і методи менеджменту</p> <p>Процес менеджменту як сукупність взаємозв'язаних функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, засоби здійснення. Управлінський цикл.</p>					
<p>4. Сутність і складові процесу управління</p> <p>Класифікація управлінських рішень, вимоги до її якості. Етапи процесу вироблення рішень. Фактори, що впливають на процес. Методи та моделі приймання рішень. Інформаційне забезпечення управління. Види комунікацій. Організація комунікаційного процесу.</p>	2	2	2	1	1
<p>5. Керівництво, влада, лідерство</p> <p>Керівництво в організації, форми влади та впливу. Формальне та неформальне лідерство. Стилi управління. Адаптивне керівництво. Конфліктні ситуації: різновиди та причини виникнення. Модель і стадії розвитку конфлікту. Управлінський вплив на конфлікт. Природа організаційних змін, різновиди нововведень. Управління змінами, подолання опору.</p>	2	2	2		

<p>6. Модель сучасного менеджера</p> <p>Сутність та ролі менеджера в організації. Вимоги до професійної компетенції менеджера. Основні вміння, що визначають ефективність праці менеджера залежно від рівня керування.</p> <p>Ролі менеджера в організації. Соціальна відповідальність у менеджменті</p>					
<p>7. Організаційна культура.</p> <p>Соціальна відповідальність у менеджменті.</p>	2	2	2		
<p>8. Ефективність управління</p> <p>Поняття та критерії ефективності менеджменту організації. Сутність економічної організації. Внутрішня ефективність менеджменту організації. Організаційна структура та її ефективність. Аспекти вибору оптимального управлінського рішення.</p>	2	2	2	1	1

2.5. Практичні (семінарські) заняття (денне та заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)				
	Дена форма навчання			Заочна форма	
	6.050200 МОМГ,	6.050200 МБО,	6.050200 Логістика	6.050200 МОМГ,	6.050200 МГКТС
Модуль 1 Основи менеджменту	36	36	36	4	4
ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту	16	16	16	2	2
1. Поняття та сутність менеджменту Доповіді	6	6	6	1	1
2 Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми.	4	4	4		
3. Організація як об'єкт управління Конкретна ситуація «Форд»	6	6	6	1	1
ЗМ 2. Функції та технологія у менеджменті	20	20	20	2	2
1. Організування як функція управління	3	3	3	1	1
2. Технологія і методи менеджменту Розгляд конкретних ситуацій	3	3	3		
3. Принципи та функції менеджменту Доповіді	3	3	3		
4. Керівництво, влада, лідерство Розгляд конкретних ситуацій.	3	3	3		
5. Модель сучасного менеджера Практичні завдання та вправи	5	5	5		
6. Організаційна культура. Розгляд конкретних ситуацій	3	3	3		
7. Ефективність управління Методика розрахунку ефективності менеджменту	2	2	2	1	1

2.6. Індивідуальні завдання: контрольна робота

Виконання контрольної роботи спрямоване на поглиблення і систематизацію теоретичних знань по управлінню персоналом та вмінь працювати з науковою та спеціальною літературою при аналізі соціально-економічних процесів.

Зміст	Кількість годин
Поняття та сутність менеджменту	2
Планування в організації	2
Організація як функція управління	2
Мотивація	2
Управлінський контроль	2
Комунікації у системі управління організацією	2
Ефективність управління	2

2.7. Самостійна навчальна робота студента

Зміст	Кількість годин	
	Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1 Основи менеджменту	72	114
ЗМ 1. Теоретичні основи менеджменту	22	44
1. Поняття та сутність менеджменту Розвиток організацій та зміни в них (питання для брейнстормінгу) Аналіз діяльності фірм на зовнішньому та внутрішньому ринках	8	16
2. Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми. Виконання домашніх завдань за темою	7	14
3. Організація як об'єкт управління Завдання "Моя найкраща організація"	7	14

ЗМ 2. Функції та технологія у менеджменті	48	70
1. Організування як функція управління Практикуючі вправи: Фактори проектування організації	8	20
2. Технологія і методи менеджменту Вирішення задач по моделям прийняття оптимального управлінського рішення.	8	10
3. Принципи та функції менеджменту Рішення конкретних ситуацій	8	8
4. Керівництво, влада, лідерство Практичні завдання для розв'язку	8	10
5. Модель сучасного менеджера Учбові вправи.	8	10
6. Організаційна культура. Ситуаційні вправи	8	10
7. Ефективність управління Розглядання методики	2	2

3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи тощо)	Розподіл балів, %
<i>МОДУЛЬ 1. Основи менеджменту</i>	
ЗМ 1 Теоретичні основи менеджменту Контрольна робота	50%
ЗМ 2 Функції та технологія у менеджменті Тести	30%
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 Екзамен	20%
Всього за модулем 1	100%

3.1 Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістовного модуля;
- складання екзамену

Оцінку знань студентів з дисципліни "Основи менеджменту" здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни "Основи менеджменту" передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують п'ятибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 5-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90- 100
ДОБРЕ	Дуже добре вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80-90 включно
	Добре - у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 - 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 - 70 включно
	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 - 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно — потрібно попрацювати перед тим, як перездати екзамен	FX*	більше 26 - 50 включно
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0-25 включно

* з можливістю повторного складання екзамену.

** з обов'язковим повторним курсом

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента). Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових

модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з двох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення поточного контролю мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання - за вибором студентів.

Знання оцінюються за 5-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичні питання і розрахункове завдання, або за підсумковим тестовим завданням (за вибором студента), що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни „Основи менеджменту”.

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 5-бальною системою за національною шкалою, тестові завдання - за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання.

Оцінювання знань за 5-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку „відмінно” ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „ дуже добре ”. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка „задовільно”. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу⁷ допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка „задовільно (достатньо)”. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
Вершигора Е.Е. Менеджмент: Учеб.пособ.-М:2003	ЗМ 1
Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. основи менеджменту. Підручник.-К.: Академвидав, 2003-416с	ЗМ 2
Сердюк О.Д. Теорія і практика менеджменту. Навч. Посібник.-К.: Професіонал, 2004-432с	ЗМ 1,2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1 Хміль Ф.І. основи менеджменту: Підручник-К,2003	ЗМ 1
2 Менеджмент: Терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підруч. /за ред.. Червонова Д.- К:Знання,2001	ЗМ 2
Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://www.ksame.kharkov.ua .	ЗМ 1,2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семі-	
1 Тексти лекцій з дисципліни “Основи менеджменту”	Модуль 1
2 Методичні вказівки для проведення практичних занять, виконання самостійної та контрольної роботи з навчальної дисципліни «Основи менеджменту»	Модуль 1
3 Тести	Модуль 1

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
Робоча програма навчальної дисципліни

«Основи менеджменту»

(для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму
0502 «Менеджмент» спеціальності 6.050200 «Менеджмент організацій»)

Укладач: Ольга Михайлівна Віноградська

Друкується в авторському викладанні

План 2009, поз. 662Р

Підп. до друку 28.04.2009	Формат 60*84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.-друк. арк. 1,0	Обл. – вид, арк. 1,3
Замовл. №4455	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул.. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, ХНАМГ, вул.. Революції, 12